

Weggegooid geld.....

De beste wraak op iemand is hem niet na te volgen, Marcus Aurelius, 121 na Chr. Dat is een diepzinnige, hoor, voor de fijnproevers. Omstreeks 2000 ben ik lid geweest van de Raad van Toezicht van ROC Leiden. Ja, dat is dus 15 jaar geleden! Bestuurlijk nog niet helemaal doorwrocht op dat niveau van de organisatie, ondernemer, nieuwsgierig en natuurlijk eigenzinnig. Heb toen de initiatiefase van de bouwplannen van het ROC mogen meemaken. Wat denk ik dan nu als ik over de deplorabele status van de mislukte bouwplannen, de sluiting van opleidingen, het publiek vragen om dit oneindige zwarte gat van de begroting met financiële overheidsinjecties te dekken, lees? Precies, dan denk ik, helaas pindakaas, maar dat zat eraan te komen. Het plan moest en zou doorgaan. Ambtenaren die gaan ondernemen. Stemt me niet zo vrolijk om terug te kijken op de geen tegenspraak-vergaderingen, 'omdat ik t wil' gedrag van de bestuurders, 'als je niet met mij bent dan ben je tegen me' gedrag. Megalomane fixatie gecombineerd met hoogmoedswaan. Echt het gaat makkelijk als partijen een 1 scenario-mindset hebben waar niet van afgeweken kan worden. One trick pony. Een Raad van Toezicht die fungeerde als een applausmachine, architecten die natuurlijk graag wilden bouwen, bouwers die graag een grote opdracht wilden. "The best sight is hindsight", prima, die verstrengelde onderlinge belangen. Wie kan zeggen dat ie aan de lijve een staaltje "groepsdenken" van de eerste orde heeft meegemaakt? Je weet dat als mensen nauw met elkaar samenwerken, een hechte groep vormen, ongelooflijk veel waarde hechten aan een unanieme mening. Die unanimiteit is belangrijker dan een kritische rationele instelling. De Varkensbaai-invasie, de Challenger Space shuttle ramp zijn daar historische voorbeelden van. Groepsdenken leidt tot tunnelvisie, kortzichtigheid, het persé niet overwegen van alternatieven, selectieve bias, als lemmingen volgen we elkaar. Zie Wikipedia voor preventie van dit gedrag: bestuurlijke processen moeten dan anders ingericht worden, wetende dat we die neiging hebben! Want we doen het zo af en toe allemaal. Ook ik heb zaken tegen beter weten/denken/voelen in, tóch gedaan. Achteraf denk je dan: waarom luisterde ik niet? Wat wilde ik dan? Criticasters en kritische vragen naar feiten zijn in "het last van groepsdenken-brein" niet welkom. Tegenspraak vinden mensen dan lastig. Dat sluit je buiten. Dit soort grote bedragen projecten vraagt om controle-check-dubbel-check, what if scenario's en doorrekenen van koerswijzigingen. En anders treedt Murphy's Law in werking. Alles wat er mis kan gaan, gaat dan ook mis. En het is echt zo: alles wat je nalaat in het leven, komt als een boemerang terug. In 2000-2001 startte de economische down the hill, toen begon de crisis al met de internetbubble. Maar die 'early warning' werd genegeerd. Dan wordt aanloop naar de 2007-bankencrisis het bouwproject doorgezet. Wrong timing, geen downsizing. Geen weg meer terug. Markt zakt in elkaar. Besluiten die goed leken in bepaald context, zijn in een andere context desastreus.. We plukken de wrange, dure vruchten in 2015. Mijns inziens vraagt dit type casus om realiteitszin, keiharde sanering, zwaar snijden en leefbare onderdelen een doorstart geven. Net als destijds met Fokker. Maar of we dat durven in onderwijsland? Want de kunst is toegeven dat we het mis hadden, jaren achtereen, inzien dat de impact van het fiasco van deze strategische koers niet goed is ingeschat. Wie wil een dergelijk besmet dossier openen? Wie heeft de moed? Hoe lossen we in Nederland dat soort issues op? Zie Fyra, Woningcorporaties en Financieel stelsel parlementaire enquêtes. Helaas lijkt het er niet op dat we willen leren! Telkens herhaling van zetten: gewoon hardleers groepsdenken en topmensen die geen tegenspraak dulden. Geen waarheidsvinding als destijds in Zuid Afrika. Hoeveel kaas hebben we nu gegeten van dergelijke gevoelige onderwerpen? Die enquêtes ogen soms als een soort Amerikaanse juryrechtspraak waarbij leken delicten beoordelen en gevoelig zijn voor show en sentiment. TV-toneelspel, waarbij alleen de

communicatieadviseurs goed verdienen aan het openbare gewetensreinigingsritueel. De moderne versie van het middeleeuwse volksgericht, waarbij edelen, notabelen en het volk op het marktplein een paar hoofden gekoppensneld dienden te zien. Er moet bloed vloeien. En dan kunnen we weer door. Vraag is of Rotterdam eenzelfde route wil gaan lopen met zijn Depot-gebouw in het Museumpark. Allemaal weggegooid publiek geld als we niet leren.